

Základní škola a Mateřská škola Rabštejská Lhota, okres Chrudim
Rabštejská Lhota 44, 537 01 Chrudim

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Číslo jednací:	ZSRL 129/25
Vypracovala:	Petra Levinská, DiS., ved. vychovatelka ŠD
Schválila:	Mgr. Petra Rozsypalová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	26. 8. 2025
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2025
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2025

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu vnitřní řád školní družiny. Vnitřní řád určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce dítěte. Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky nebo účastníky a jejich zákonné zástupce i ve dnech pracovního volna.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků, a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci

Práva a povinnosti účastníků činnosti školní družiny (dále jen „žáků“), jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků jsou dána školským zákonem.

1.1. Práva žáků

Žáci docházející do školní družiny mají všechna práva dítěte, jak jsou ustanovena v „Úmluvě o právech dítěte“. Žáci mají právo:

- na svobodu myšlení, svědomí, náboženství a na svobodu projevu,
- na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou,
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje. Vyjádření svého názoru je nutno provést přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti a dobrého občanského soužití,
- na respektování soukromého života své rodiny pracovníky školy. Odpovědnost za dítě nese primárně jeho zákonný zástupce, který rozhoduje o způsobu výchovy žáka v rodině.
- na zabezpečení přístupu k informacím, zejména takovým, které podporují jejich duchovní, morální a sociální rozvoj. Mají právo na ochranu před informacemi, které škodí jejich pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jejich morálku.
- na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí,
- na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace, před fyzickým nebo psychickým násilím, zneužíváním, zanedbáváním, před sociálně patologickými jevy a všemi druhy toxikománií.

1.2. Povinnosti žáků

- a) Žáci se ve školní družině chovají slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbají pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržují školní řád školy a vnitřní řád školní družiny, se kterými jsou seznámeni na začátku činnosti ŠD ve školním roce. (Vyvěšen v učebně). Chovají se tak, aby neohrozili zdraví svoje, ani jiných osob.
- b) Žáci chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Ze závažných důvodů může zákonný zástupce požádat o odhlášení ze školní družiny v průběhu školního roku.
- c) Žáci chodí vhodně a čistě upraveni a oblečení, s ohledem na plánované činnosti.
- d) Žáci udržují prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.
- e) Žáci bez vědomí vychovatelky neopouštějí oddělení školní družiny. Doba pobytu žáka ve školní družině se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku, žáci nesmí svévolně a bez vědomí vychovatelky opustit své oddělení ŠD. Před ukončením činnosti družiny žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vychovatelky.
- f) Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.
- g) Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; účastníkům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
- h) Žáci se nesmějí dopouštět projevů rasismu a šikanování.
- i) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem.

1.3. Práva zákonných zástupců

- a) Zákonný zástupce žáka má právo se informovat na chování svého dítěte u vychovatelky.
- b) Zákonný zástupce žáka má právo vznášet připomínky a podněty k práci školní družiny u vychovatelek nebo u ředitelky školy.

1.4. Povinnosti zákonných zástupců

- a) Zákonný zástupce má povinnost zajistit, aby žák přihlášený k pravidelné denní docházce docházel řádně do školní družiny v termínu uvedeném na zápisním lístku.
- b) Zákonný zástupce má povinnost dokládat důvody nepřítomnosti žáka při pravidelné docházce do školní družiny.
- c) Zákonný zástupce má povinnost informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh zájmového vzdělávání.

1.5. Pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole

- a) Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci školy a žáky, nepřímo i zákonnými zástupci žáků, musí vycházet ze zásad vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti.
- b) Zaměstnanci školy musí usilovat o vytváření dobrého vztahu zákonných zástupců a veřejnosti ve škole.
- c) Informace, které zákonný zástupce žáka poskytne do školní matriky nebo jiné důležité informace o žákovi, jsou důvěrné a všichni pedagogičtí pracovníci se řídí zákonem č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
- d) Pedagogové školy vydávají dětem a jejich zákonným zástupcům pouze takové pokyny, které bezprostředně souvisí s plněním školního vzdělávacího programu, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření.

2. Provoz a vnitřní režim školy

Přihlašování a odhlašování

Ředitelka stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- a) O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
- b) O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí do školní družiny je vyšší, než umožňuje cílová kapacita, rozhoduje ředitelka o přijetí žáka do školní družiny na základě těchto kritérií:

1. žáci 1. ročníku (5b.)
2. žáci 2. ročníku (4b.)
3. dojíždějící žáci z 3. – 5. ročníku (3b.)
4. žáci 3. ročníku (2b.)
5. žáci 4. – 5. ročníku (1b.)

Nepřijetí žáci mohou být zařazeni do školní družiny k nepravidelné docházce. Při nepravidelné docházce je doba pobytu ve ŠD omezena na nezbytně nutnou dobu (tzn., že žák odchází ze ŠD po skončení kroužku, zájmové činnosti). Ve výjimečných případech, po domluvě s vychovatelkou, může dojít ke změně.

- c) Ve školní družině zajišťuje paní vychovatelka přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností. Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty za školní družinu je stanovena zřizovatelem školského zařízení (obec)

a to pro celý školní rok vždy na základě usnesení rady obce. Výši úplaty může ředitelka snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

- žák nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- žákovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- žák svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy.

Škola přijímá platby v hotovosti nebo bezhotovostním způsobem převodem na účet. Každému žákovi je pro účely plateb přidělen variabilní symbol.

- d) Pokud za žáka není zaplacen poplatek, vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do dvou měsíců – k termínům 31. 10. a 28. 2. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.
- e) Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.
- f) Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné i nepravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na přihlášce žáka do školní družiny. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na přihlášce do ŠD, sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Zákonný zástupce je povinen neprodleně oznámit jakákoliv rozhodnutí soudu, např. předběžná opatření soudu, týkající se svěřením dítěte do výchovy jednomu z rodičů, a případné další úpravy společné péče, opatrovnické péče atd.
- g) V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáka do ŠD a jeho odchod.
- h) Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka.

Ředitelka školy může rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školní družiny, jestliže žák závažným způsobem nebo opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto vnitřním řádem nebo školním řádem.

Za závažné porušení povinností se považuje zejména:

- jednání, kterým žák ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo ostatních dětí či zaměstnanců školy,
- úmyslné fyzické napadení nebo hrubé slovní útoky,
- šikana nebo jiné formy agresivního chování,
- úmyslné poškozování majetku školy,
- opakované narušování činnosti školní družiny i přes předchozí projednání se zákonnými zástupci.

K vyloučení lze přistoupit zpravidla až po předchozím projednání situace se zákonným zástupcem a po vyčerpání mírnějších opatření, pokud charakter jednání žáka nevyžaduje okamžité řešení.

Organizace činnosti

- a) Ranní družina funguje od 6:30 do 7:30 hodin, odpolední družina od 11:30 do 16:00 hodin. Rozvrh činností jednotlivých oddělení: 12:00 – 12:45 odpočinkové činnosti, 12:45 – 16:00 zájmové činnosti a rekreační činnosti, vycházky, příprava na vyučování. Na nepovinné předměty, kroužky a hodiny v ZUŠ budou děti uvolňovány dle potřeby. Pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno v přihlášce do ŠD, musí zákonný zástupce sdělit tuto skutečnost písemně. Předem známou nepřítomnost žáka ve ŠD rovněž oznámí zákonný zástupce písemně. Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku

nepřítomnosti žáka. Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné žádosti zákonného zástupce.

- b) Provoz ŠD končí v 16:00 hodin. Zákonní zástupci jsou povinni si dítě vyzvednout do 16:00 hodin (neuveďte-li v přihlášce do ŠD poznámku, že žák bude odcházet sám). Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonnými zástupci paní vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonného zástupce žáka, popřípadě další kontaktní osoby uvedené v přihlášce do školní družiny.
- c) Činnost ŠD probíhá v odděleních školní družiny, v tělocvičně školy, na školní zahradě nebo v okolí školy.
- d) Kapacita školní družiny je 80 žáků, kteří jsou rozděleni do 3 oddělení. Ředitelka stanovuje touto směrnici nejvyšší počet žáků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti žáků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto: při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem max. 25 žáků. Při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
- e) Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky. Pokud ostatní třídy končí později, předá žáky vychovatelce do školní družiny pedagog, který vyučoval poslední hodinu.
- f) Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vychovatelky školní družiny.
- g) V době řádných prázdnin v průběhu školního roku je zajišťován provoz ŠD po dohodě se zřizovatelem.
- h) V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna.
- i) Při postupných odchodech žáků je zařazena činnost – zájmová, relaxační apod.
- j) Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity.
- k) ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD.

Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- a) Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní družině, žáci hlásí ihned pedagogickému doзору. Vychovatelky školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečně poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy.
- b) Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

- c) Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.

Postup školy v případě úrazu či akutní zdravotní indispozice žáka: škola neprodleně informuje zákonného zástupce o skutečnosti, že žák utrpěl úraz, popř. nahlásil škole svoji zdravotní indispozici. Drobné úrazy ošetřují vyučující, event. kvalifikovaný zdravotník školy. V případě nutnosti neodkladného lékařského ošetření, kdy je žák ohrožen na životě nebo hrozí nebezpečí z prodlení, škola zajistí přivolání RZP a o této skutečnosti zákonné zástupce ihned informuje. V ostatních případech se rodič po obdržení informace od školy, že má dítě zdravotní potíže event. úraz, rozhoduje sám, zda žák setrvá ve škole-školní družině do konce vyučování, či si jej rodič ve škole-školní družině vyzvedne k dalšímu ošetření dle vlastního uvážení.

- d) Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotně posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- e) Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy – pedagogickým pracovníkem.
- f) Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení
- g) Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy (včetně nikotinových sáček, elektronických cigaret apod.). Žákům je také zakázáno do školy vnášet a užívat návykové látky, jedy a takové látky, které je svým vzhledem, vlastnostmi chutí či konzistencí napodobují (tzv. výrobky související s tabákovými výrobky)
- h) Žáci nenosí do družiny cenné věci, větší obnosy peněz, předměty ohrožující mravní výchovu dětí a předměty, které nesouvisejí s vyučováním. Škola neodpovídá za škodu způsobenou poškozením či ztrátou u cenných věcí, které byly do školy bezdůvodně přineseny. Mobilní telefony, hodinky či šperky si mohou schovat u vychovatelky. Zjistí-li žák ztrátu osobní věci, oznámí tuto skutečnost neprodleně vychovateli.

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany žáků.

- a) U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od zákonného zástupce žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonným zástupcem žáka je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- b) Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně paní vychovateli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí.
- c) Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, popř. si je uloží u paní vychovatelky.
- d) Žáci odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.
- e) Žáci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

V Rabštejnské Lhotě 26. 8. 2025

Mgr. Petra Rozsypalová, ředitelka školy